

Nieuw rapport migratiecoalitie:

Vluchtelingen- en migratiebeleid te veel gebaseerd op ongefundeerde stellingen

Persbericht 22 maart 2016

Het huidige vluchtelingen- en migratiebeleid is te veel gebaseerd op veronderstellingen die weinig tot niet gefundeerd zijn. Dat blijkt uit een nieuw rapport van de Migratiecoalitie. De zes middenveldorganisaties die deel uitmaken van de coalitie onderzochten drie vaak gebruikte migratiestellingen: De migratiestroom zal opdrogen als we (1) voldoende geld geven aan ontwikkelingslanden, (2) de grenzen beter afsluiten of (3) onze sociale bescherming beter afschermen. Geen van deze stellingen houdt stand in internationaal onderzoek. De migratiecoalitie vraagt dan ook een beleid dat meer op feiten en minder op veronderstellingen gebaseerd is.

De Migratiecoalitie, een samenwerkingsverband van 11.11.11, Netwerk tegen Armoede, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Minderhedenforum, Orbit en Samenlevingsopbouw Brussel, schrijft jaarlijks een gezamenlijk rapport over de migratieproblematiek. Voor het huidige rapport ging de coalitie op zoek naar de onderzoeksgrondslag van drie populaire migratiemythes.

Mythe 1: Ontwikkelingssamenwerking zal migratie stoppen

Ontwikkelingssamenwerking inschakelen om migratie te bestrijden is geen slimme keuze. Op lange termijn klopt het dat ontwikkeling migratie doet krimpen, maar dit is een proces van generaties. Uit onderzoek blijkt zelfs dat in eerste instantie het omgekeerde gebeurt: hoe meer ontwikkeling, hoe meer migratie.

Daarom is het verstandiger om de gunstige impact op ontwikkeling die migratie kan hebben te versterken. Zo wordt migratie een deel van de oplossing. Denken we bijvoorbeeld aan arbeidsmigratie en het geld dat vele migranten opsturen naar hun herkomstlanden wat de ontwikkeling ter plaatse stimuleert. Wereldwijd sturen migranten vandaag 436 miljard naar het thuisfront, drie keer de wereldwijde officiële ontwikkelingshulp. Die geldstroom wordt helaas deels afgeroomd door bedrijven als Western Union en Moneygram die tot 12% aan transactiekosten vragen. Een goede maatregel zou dan ook zijn deze kosten te beperken tot 3%.

Het Belgisch beleid lijkt deze mythe te ondersteunen. Hoewel er in het departement ontwikkelingssamenwerking werk gemaakt werd van een degelijke visie op migratie werd de koppeling tussen ontwikkelingssamenwerking en het tegengaan van migratiestromen wel gemaakt in het regeerakkoord.

Mythe 2: Grenzen optrekken is migratie stoppen

Het optrekken van zowel fysieke als papieren grenzen lijkt, tegen het internationaal recht in, steeds meer het antwoord van Europa op de vluchtelingenstroom. Na het optrekken van hekken langs de Balkanroute en het afbrokkelen van Schengen, werd de uitsluitings-aanpak in de 'deal' van 18 maart met Turkije tot het orgelpunt van de EU-politiek gemaakt.

25 jaar Europees grenzenbeleid laat echter zien dat de militarisering van de grenscontrole vooral een verspilling van belastinggeld is. Het Europese beleid, zo stellen onderzoekers vast, stimuleert een vicieuze cirkel die simpelweg tot meer slachtoffers leidt en vooral mensensmokkelaars en de grensbeveiligingsindustrie rijker maakt. Sinds 2000 besteedden migranten gemiddeld meer dan een miljard per jaar aan mensensmokkel Europa binnen te geraken. Een bedrag dat stijgt: volgens Europol

schattingen gaat het in 2015 om een bedrag tussen de drie en zes miljard. Europa trekt ondertussen een even hoog bedrag uit om hen buiten te houden.

Het rapport maakt echter duidelijk dat wanneer de ene migratieroute gesloten wordt, mensen andere wegen opzoeken. Sinds EU en Turkije hun akkoord aankondigden, nam het aantal mensen die vanuit Libië en zelfs Egypte Italië probeerden te bereiken onrustwekkend toe – deze route maakt 5 keer meer dodelijke slachtoffers dan de oversteek van de Egeïsche zee. Wanneer mensen op de vlucht Europa proberen te bereiken op een dure en gevaarlijke manier, dan is dat niet uit vrije keuze, maar bij gebrek aan veilige toegangswegen.

Zonder de kern aan te pakken, het gebrek aan legale kanalen, zullen vluchtelingen en migranten wegen blijven zoeken, vaak met de hulp van mensensmokkelaars. De OESO stelt dat het voorzien van veilige routes voor vluchtelingen een essentieel onderdeel is van de strijd tegen mensensmokkel. Het creëren van veilige migratieroutes werd opgenomen als een van de targets in de nieuwe agenda voor duurzame ontwikkeling, de Sustainable Development Goals.

In België geldt sinds 1974 een migratiestop. Zowel bij de fysieke als de papieren grenzen werpt het beleid hindernissen op die de toegang tot ons land bemoeilijken. Dat geldt ook voor de officiële toegangswegen naar ons land: voor arbeidsmigratie, vluchtelingen, gezinshereniging of internationale studenten. Met de hindernissen slagen we er echter al die jaren allerminst in de migratie een halt toe te roepen.

Mythe 3: Rechten van migranten inperken om samenleving in stand te houden

Uit een IPSOS onderzoek van augustus bleek dat de meeste Belgen geneigd zijn om te zeggen dat er te veel migranten zijn in ons land en dat migratie nefast is voor de Belgische economie. Om de samenleving en ons sociaal systeem in stand te houden, zo zegt men, kunnen we niet zomaar dezelfde rechten toekennen aan nieuwkomers. Met de stijgende cijfers van asielaanvragen woedt deze discussie volop.

De impact van 50 jaar migratie op de publieke schatkist in OESO landen is relatief beperkt. In de meeste landen is de impact niet groter dan 0.5% van het BBP, en uit onderzoek blijkt dat migranten vaak meer bijdragen aan de sociale zekerheid dan dat ze haar kosten. Ook de impact van de vluchtelingenstroom zelf op onze welvaart blijkt zeer overdreven. Voor de Europese landen zou de kostprijs in 2016 gemiddeld 0,19% van het BNP bedragen. Voor België is dat 0,11%. Volgens het IMF brengen de vluchtelingen op langere termijn een aanzienlijke economische groei met zich mee.

Ook *in België*, met een zeer lage integratie van migranten op de arbeidsmarkt, blijft de netto-impact van migratie op de publieke financiën positief. De gemiddelde migrant in België betaalde in 2011 370 euro meer in sociale bijdragen en belastingen dan dat hij ontving in bijdragen. Toch wordt het potentieel van migratie verre van volledig verzilverd. Het onderzoek toont aan dat de toegang tot voor Belgen vanzelfsprekende basisrechten voor migranten soms zeer moeilijk is. Wanneer de rechten van migranten onvoldoende beschermd zijn treden economische en sociale verliezen op waarvan in de eerste plaats de migrant het slachtoffer is, maar uiteindelijk de hele samenleving verliest.

Conclusie

De Migratiecoalitie is er op basis van dit onderzoek van overtuigd dat de Belgische overheid maatregelen moet nemen om de kansen die migratie met zich mee brengt te versterken. Vandaag baseert ze zich deels op veronderstellingen die duidelijk niet kloppen met internationaal onderzoek. Die keuze zorgt er zowel op de korte als lange termijn voor dat we verliezen aan de migratie-uitdaging eerder dan dat we erbij winnen.

Meer info: Hendrik Van Poele, 0497/48.19.51, @hvanpoele

Het volledige rapport vindt u [hier](#).